

Catedrala Națională

Cont BCR (ROL):
R053 RNCB 0075 0048 9503 0109
Sucursala Sector 4, București

Cont BCR (EURO):
R096 RNCB 0075 0048 9503 0111
Sucursala Sector 4, București

Cont BCR (USD):
R026 RNCB 0075 0048 9503 0110
Sucursala Sector 4, București

† DANIEL
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

NAȘTEREA LUI HRISTOS BUCURIA TUTUROR

PASTORALĂ DE CRĂCIUN
2024

 BASILICA
BUCUREȘTI
2024

† DANIEL
PRIN HARUL LUI DUMNEZEU,
ARHIEPISCOPUL BUCUREȘTILOR,
MITROPOLITUL MUNTENIEI ȘI DOBROGEI,
LOCȚIITORUL TRONULUI CEZAREEI CAPADOCIEI
ȘI
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

**PREACUVIOSULUI CIN MONAHAL,
PREACUCERNICULUI CLER
ȘI PREAIUBIȚILOR CREDINCIOȘI
DIN ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR**

*HAR, BUCURIE ȘI PACE
DE LA DOMNUL NOSTRU IISUS HRISTOS,
IAR DE LA NOI PĂRINTEȘTI BINECUVÂNTĂRI!**

*„Iată, vă binevestesc vouă bucurie mare,
care va fi pentru tot poporul; că vi S-a născut azi Mântuitor,
Care este Hristos Domnul, în cetatea lui David”
(Luca 2, 10-11)*

*Preacuvioși și Preacucernici Părinți,
Iubiți frați și surori în Domnul,*

Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos este vestită de îngeri ca bucurie mare pentru mântuirea oamenilor. Vestea Nașterii lui Hristos în Betleemul Iudeii este adusă

* Pentru claritate și concizie, textul acestei Pastorale de Crăciun (2024) reproduce aproape integral textul Pastoralei de Crăciun din anul 2007, intitulat „Nașterea Domnului – bucuria credinței”.

oamenilor de către îngerii din ceruri, pentru că Cel ce Se naște într-o peșteră de sub pământ este Acela prin Care și pentru Care au fost făcute cerul și pământul (cf. *Coloseni* 1, 16), Fiul Cel veșnic al Tatălui ceresc.

Sfântul Evanghelist Luca ne spune că vestea Nașterii lui Hristos, adusă păstorilor de la Betleem de îngerul Domnului, a fost însoțită de **slava Domnului** care a înconjurat pe păstori în timp ce îngerul a stat lângă ei (cf. *Luca* 2, 9). Așadar, vestea Nașterii Domnului se face deodată **prin cuvânt ceresc și prin vedere cerească**, prin slove rostite și slavă privită, pentru că Dumnezeu-Cuvântul Cel nevăzut cu ochii trupești, necuprins cu mintea și cu privirea și neatins cu mâna, Se face Om văzut cu ochii, ascultat cu urechile, înțeles cu mintea și atins cu mâinile. De ce? Pentru ca să ne dăruiască nouă oamenilor, limitați și trecători, slava Lui cea nemărginită și veșnică. Să ne ridice la sfințenia Lui pe noi cei căzuți în păcat. Să ne dăruiască viață veșnică nouă celor muritori. Să ne învețe ascultarea smerită și recunoștința față de Dumnezeu pe noi cei neascultători și nerecunoscători. Stăpânul lumii Cel atotputernic și preaslăvit de îngeri S-a făcut om sărac și slujitor smerit pentru ca pe noi să ne elibereze din robia lăcomiei după cele materiale și din tirania orgoliului și a slavei deșarte. Cel ce Se naște veșnic din Dumnezeu-Tatăl, fără mamă, Se naște în timp din mamă fără tată, ca să fie deodată Fiul unic al Tatălui ceresc și fiul unic al Fecioarei. Fiul Cel veșnic al Tatălui ceresc a luat chip de Copil, născut din mamă pământeană, fără tată pământean, pentru ca să ne învețe pe noi pământeni să căutăm neîncetat și să iubim pururea pe Tatăl Cel veșnic, Făcătorul cerului și al pământului. Hristos coboară din ceruri pe pământ, ca pe noi pământeni să ne înalțe la ceruri. Iubirea Lui smerită este spațiul libertății și înălțării noastre prin iubire față de Dumnezeu și față de semeni. Hristos Domnul S-a făcut purtător de trup pământesc, ca pe noi să ne facă purtători de Duh Sfânt ceresc. El S-a făcut Om, ca pe noi oamenii să ne îndumnezeiască prin har. Fiul preaslăvit al lui Dumnezeu S-a făcut Fiul smerit al Omului, ca pe noi oamenii să ne înalțe la

demnitatea și slava de fii duhovnicești ai lui Dumnezeu, după cum spune Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan, prin cuvintele: „Și celor câți L-au primit, care cred în Numele Lui, le-a dat putere ca să se facă fii ai lui Dumnezeu, care nu din sânge, nici din poftă trupească, nici din poftă bărbătească, ci de la Dumnezeu s-au născut” (Ioan 1, 12-13). Hristos a coborât din ceruri și S-a născut într-o peșteră, în interiorul pământului, ca pe noi oamenii să ne înalțe în interiorul Împărăției cerurilor.

Acesta este înțelesul adânc al slavei Domnului arătată păstorilor de la Betleem, când îngerul Domnului le-a vestit Nașterea smerită a lui Hristos – Mântuitorul. De ce a fost vestit El ca Mântuitor? Pentru că mântuirea înseamnă unirea omului păcătos și muritor cu Dumnezeu Cel sfânt și veșnic viu. Hristos Se naște ca Mântuitor ca să vindece oamenii de păcat și de moarte și să-i facă părtași vieții veșnice.

La Nașterea lui Hristos, cerul se unește cu pământul, iar îngerii se bucură împreună cu păstorii, pentru a ne arăta nouă taina mântuirii oamenilor în Biserica lui Hristos, în care Liturgia săvârșită pe pământ de păstorii sufletești ai turmei cuvântătoare se unește cu Liturgia cerească săvârșită neconținut de către îngeri în ceruri, după cum se spune chiar în rugăciunile Sfintei Liturghii (Rugăciunea dinainte de începerea Sfintei Liturghii și rugăciunea dinainte de intrarea cu Sfânta Evanghelie prin Ușile împărătești). În acest sens, Sfântul Evanghelist Luca ne spune că, la Nașterea Domnului, împreună cu îngerul binevestitor s-a mai arătat păstorilor și „mulțime de oaste cerească, lăudând pe Dumnezeu și zicând: **Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!**” (Luca 2, 13-14). De ce îngerul Domnului a binevestit păstorilor de la Betleem Nașterea Domnului Hristos în timpul nopții? Pentru că păstorii erau în stare de veghe sau de priveghere. În acest înțeles, Evanghelia ne spune că păstorii „*făceau de strajă noaptea împrejurul turmei lor*” (Luca 2, 8). Întrucât păstorii erau obișnuiți cu veghea de noapte pentru a păzi oile, ei priveau mai mult decât alți oameni înălțimea și întinderea cerului și prețuiau taina luminii care

risipește întunericul. Păstorii de pe câmp, nefiind robiți de grijile și de petrecerile lumești din cetate, înțelegeau mai bine legătura dintre cer și pământ, dintre darurile cerului și viața pământenilor. De aceea, când Se naște Hristos – Lumina lumii, „*Păstorul și Păzitorul sufletelor noastre*” (1 Petru 2, 25), păstorii, cu ochi veghetori, cu minte și inimă trează, primesc cei dintâi vestea Nașterii Mântuitorului lumii. După plecarea îngerilor, păstorii de pe câmp au mers la Betleem și, după ce au văzut cu ochii lor Pruncul născut în iesle (cf. Luca 2, 16), așa după cum le-a vestit lor mai înainte îngerul Domnului (cf. Luca 2, 12), ei au devenit, la rândul lor, **vestitori ai bucuriei Nașterii Domnului Hristos**. Evanghelia spune: „*Și grăbindu-se, (păstorii) au venit și au aflat pe Maria și pe Iosif și pe Prunc culcat în iesle. Și văzându-L, au vestit cuvântul grăit lor despre acest Copil. Și toți câți auzeau se mirau de cele spuse lor de către păstori [...]. Și s-au întors păstorii slăvind și lăudând pe Dumnezeu pentru toate câte auziseră și văzuseră precum li se spusese*” (Luca 2, 16-18, 20).

După cum odinioară îngerii și păstorii turmelor de oi de la Betleem au vestit Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos „**cu bucurie mare**”, ca fiind o minunată lucrare cerească împlinită pentru mântuirea oamenilor, așa și astăzi, în Biserica Ortodoxă, copiii și tinerii, asemenea îngerilor, și preoții păstori ai comunităților de creștini, asemenea păstorilor de la Betleem, vestesc în Ajunul Crăciunului Nașterea Domnului, **cântând troparul praznicului și arătând icoana slavei Nașterii Domnului**, din casă în casă, iar apoi se întorc la Casa Domnului, în biserică, să slăvească și să laude împreună, cu **mare bucurie**, taina Nașterii Domnului, iubirea milostivă și minunată a lui Hristos pentru oameni.

Dreptmăritori creștini,

Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos a fost vestită de îngeri ca fiind bucurie mare pentru tot poporul, pentru că ea este bucuria mântuirii. Iar pentru că vestea aceasta a mântuirii adusă

de îngeri oamenilor a fost primită cu credință, ea a rodit atunci bucurie mare în sufletele credincioșilor și rodește și acum bucurie din an în an. Iată de ce Sărbătoarea Nașterii Domnului este o sărbătoare a bucuriei pe care ne-o dăruiește nouă Dumnezeu-Tatăl în Fiul Său, Hristos – Mântuitorul, prin lucrarea Sfântului Duh, în Biserică și în sufletele credincioșilor.

Întrucât Hristos Domnul este izvorul bucuriei depline și netrecătoare (cf. *Ioan* 17, 13), legătura vie cu El, prin credință puternică, rugăciune fierbinte și fapte bune, aduce bucurie în viața Bisericii și în sufletele credincioșilor. Această bucurie a credinței în Hristos și a iubirii statornice față de El este numită de către Sfântul Apostol Pavel „*bucurie în Domnul*” (cf. *Filipeni* 4, 4). Ea este roadă a Duhului Sfânt în sufletul omului credincios și iubitor de Hristos și de semeni (cf. *Galateni* 5, 22) și arvună a bucuriei veșnice din Împărăția lui Dumnezeu (cf. *Romani* 14, 17). Această bucurie, ca prezență a harului lui Hristos în sufletul omului luptător cu păcatul și cu greutățile vieții, nu piere nici în vreme de încercare (cf. *2 Corinteni* 6, 10; 7, 4; *1 Tesaloniceni* 1, 6; 2, 19), ci, dimpotrivă, crește când cel credincios suferă pentru Hristos și pentru Biserică (cf. *Coloseni* 1, 24; *Evrei* 10, 34; 12, 2; *Iacov* 1, 2; *1 Petru* 4, 13). *Bucuria credinței se intensifică și se statornicește prin rugăciune fierbinte, prin pocăință și iertare de păcate, prin eliberarea de patimi, prin cuvântul bun și prin fapta cea bună, prin viață curată și iubire sfântă.* Ea devine bucurie deplină a celor care înaintează pe calea sfințeniei. Când Sfânta Biserică a lui Hristos cheamă pe toți oamenii la mântuire, ea îi cheamă la această bucurie deplină în Hristos – Izvorul bucuriei veșnice. Când Hristos Domnul vine în lume, Prunc născut în multă smerenie, îngerii vestesc păstorilor **bucurie mare**. Când Hristos Domnul Cel răstignit înviază din morți, El Însuși întâmpină pe cale femeile mironosițe cu salutarea: „*Bucurați-vă!*”. Când Hristos Cel înviat din morți Se înalță întru slavă la ceruri, El făgăduiește că va fi cu cei ce cred în El, în toate zilele, până la sfârșitul veacurilor (cf. *Matei* 28, 20), iar ucenicii trăiesc cu „*bucurie mare*” (*Luca* 24, 52) adevărul făgăduinței

lui Hristos și al prezenței Lui în ei, prin lucrarea Duhului Sfânt, Mângâietorul (cf. *Ioan* 15, 26; 16, 13-14).

Bucuria credinței sau bucuria creștinilor în Hristos Domnul este vestită de Sfântul Apostol Petru ca bucurie a mântuirii, plină de har și lumină: „*pe El (pe Hristos), fără să-L fi văzut, Îl iubiți; întru El, deși acum nu-L vedeți, voi credeți și vă bucurați cu bucurie negrăită și preaslăvită, dobândind răsplata credinței voastre, mântuirea sufletelor*” (1 Petru 1, 8-9).

Bucuria credinței ca bucurie a mântuirii oamenilor și ca bucurie a vieții veșnice în Hristos a fost prevestită de profetii Vechiului Testament, mai ales de profetul Isaia (*Isaia* 9, 2; 35, 1; 44, 23; 49, 13; 61, 7, 10; 65, 14; 66, 10). Ea este trăită ca bucurie sfântă a vieții creștine de Sfinții Apostoli și de Biserica lui Hristos de-a lungul veacurilor și se dăruiește deplin celor mântuiți, dreptilor și sfinților în Împărăția lui Dumnezeu, după cum se spune în cartea *Apocalipsa* (18, 20; 19, 7). Bucuria credinței, ca bucurie a prezenței lui Hristos Domnul în sufletele oamenilor care cred în El și Îl iubesc pe El, crește pe măsura tăriei credinței noastre, a rugăciunii noastre, a dorinței de sfințenie și a faptelor bune pe care le săvârșim. Bucuria credinței s-a făcut roditoare de-a lungul veacurilor în predica Sfinților Apostoli, în mărturisirea jertfelnică a sfinților mucenici, în lupta pentru apărarea dreptei credințe a Sfinților Părinți ai Bisericii, în zelul pastoral al preoților de parohie și în rugăciunea neconținută a monahilor și monahiilor din mănăstiri, în creșterea copiilor și a tinerilor în dreapta credință, în mulțimea bisericilor și a catedralelor, în mulțimea așezămintelor filantropice înființate de creștini, în mulțimea operelor de artă creștină, dar mai ales în frumusețea sărbătorilor și a cântărilor bisericești ortodoxe, precum și în frumusețea colindelor și a datinilor populare românești, inspirate de credința creștină. Toate acestea sunt străbătute și luminate de bucuria iubirii milostive și a slavei neînserate a Domnului nostru Iisus Hristos, Mântuitorul lumii.

Toate slujbele Bisericii, ca lucrări de mărturisire și de preaslăvire a lui Hristos, ca răspuns al iubirii noastre la iubirea Lui

milostivă și mântuitoare, sunt izvor de bucurie și veșminte ale bucuriei. De asemenea, rugăciunile zilnice pe care le săvârșim cu credință și evlavie acasă sau la locul de muncă sunt izvor de bucurie. Toate cuvintele bune pe care le rostim și faptele bune pe care le săvârșim cu dragoste și smerenie spre folosul semenilor noștri în familie, în Biserică și în societate sunt izvor de bucurie, pentru că ele sunt semne luminoase ale credinței noastre în Hristos și ale iubirii Lui sfinte lucrătoare în noi prin harul Sfântului Duh.

Iubiți credincioși și credincioase,

În viața noastră de fiecare zi, dar mai ales în aceste zile de sărbătoare, **să oferim celor din jurul nostru daruri și semne ale bucuriei.** Să aducem bucurie în casele și în sufletele în care se află tristețe și singurătate, boală și sărăcie, suferință și înstrăinare. Să răspundem iubirii nemărginite a lui Hristos pentru mântuirea oamenilor cu fapte ale iubirii noastre frățești, știind că adevărata credință este „*credința lucrătoare prin iubire*” (*Galateni 5, 6*). Să nu uităm în rugăciunile noastre și în semnele iubirii noastre frățești de Crăciun și de Anul Nou nici pe frații noștri români care se află departe de țară și de casă.

În noaptea de 31 decembrie 2024 spre 1 ianuarie 2025 și în ziua de Anul Nou, să înălțăm rugăciuni de mulțumire lui Dumnezeu (*Te Deum*) pentru binefacerile primite de la El în anul care a trecut și să-I cerem ajutorul în toată lucrarea cea bună și folositoare din anul nou în care intrăm.

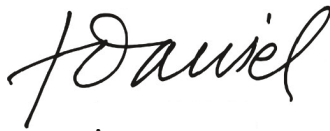
În anul următor, 2025, vom sărbători 140 de ani de la recunoașterea autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române și 100 de ani de la ridicarea Bisericii noastre la rang de Patriarhie de către Patriarhia Ecumenică de Constantinopol. De asemenea, va avea loc canonizarea a patru sfinți români athoniți de către Patriarhia Ecumenică și proclamarea canonizării de către Patriarhia Română a 16 duhovnici și mărturisitori în timpul perioadei comuniste.

În această perspectivă, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a proclamat anul 2025 drept *Anul omagial al Centenarului Patriarhiei Române și Anul comemorativ al duhovnicilor și mărturisitorilor ortodocși români din secolul al XX-lea.*

Cu prilejul Sfințelor Sărbători ale Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos, Anului Nou – 2025 și Botezului Domnului, vă adresăm tuturor calde și părintești urări de pace și sănătate, fericire și ajutor mult de la Dumnezeu în tot lucrul bun și folositor, dimpreună cu tradiționala urare „*La mulți ani!*”.

„Harul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți!” (2 Corinteni 13, 13).

Al vostru către Hristos Domnul rugător,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Daniel', written in a cursive, flowing style.

† DANIEL

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

2024

ANUL OMAGIAL AL PASTORAȚIEI ȘI ÎNGRIJIRII BOLNAVILOR
ȘI
ANUL COMEMORATIV AL TUTUROR SFINȚILOR TĂMĂDUITORI FĂRĂ DE ARGINȚI

„Astăzi toate se umplu de bucurie, Hristos născându-Se din Fecioară”.

[Slava după Psalmul 50, *Utrenia praznicului Nașterii Domnului*]

Data în reședința patriarhală din București
la praznicul Nașterii Domnului, anul mântuirii 2024.

2025

ANUL OMAGIAL AL CENTENARULUI PATRIARHIEI ROMÂNE
ȘI
ANUL COMEMORATIV AL DUHOVNICILOR ȘI MĂRTURISITORILOR
ORTODOCȘI ROMÂNI DIN SECOLUL AL XX-LEA

Coperta I: Icoana Nașterii Domnului, aflată în patrimoniul Paraclisului Catedralei Mântuirii Neamului

Însemnare: Preacucernicii preoți vor citi această Pastorală
în bisericile parohiale în prima zi de Crăciun, iar în filii, a doua zi.